ZONDAG 27 AUGUSTUS 1916 — 4 CENTIEMEN — TWEEDE JAARGANG, Nr 241

ANTWERPSCHE COURANT

ONPARTIJDIG DAGBLAD

AANKONDIGINGEN:
... bladzijde, per groote regel . . . . fr. 0.50
... laatste bladzijde, per groote regel . . . fr. 1.—
... bericht . . . . . fr. 5.—

ABONNEMENTEN:
Een jaar . . . fr. 14.— Drie maanden . fr. 3.50
Een jaar . . . fr. 14.— Een maand . . fr. 1.25
Bureelen: Lange Koepoortstraat, 51, Antwerpen

VOOR DEN VREDE

In alle landen zijn er hoog en klaar denkende geesten die niet door den oorlogswaanzin zijn aangetast en die ook met zwichten voor het schrikbewind dat de oorlogvoerende partijen over de volken doen heerschen. Zij ijveren dan ook moedig en moedig voor den vrede, ondanks laster en smaad, ondanks dat ze voor slechte vaderlanders worden uitgekraakt en door wie?

Niet door de soldaten aan 't front en die allen haken en smachten naar den vrede, hoewel ze dapper, onverschrokken en vol tucht blijven doorvechten; maar de vrede-apostels worden gesmaad door rustige herbergpilaars en door oorlogstegisten, die natuurlijk hun lederen huid verre houden van de plaatsen waar de plagen vallen en dikwijls op de koop toe nog gouden zaken maken en alle soorten van koomenschappen, die liever den vollen dag ontwijken.

Onder die koene en klare denkers noemt de Paus Benedikt de 15de; Gustave Le Bon en Romain Rolland in Frankrijk; de bekende en bewonderde schrijfster Miss Ellen Key; Norman Angell de schrijver van *The Great Illusion* en de beroemde tooneeldichter Bernard Shaw, in Engeland.

In België hebben wij een Waal en een Vlaming die zich hoogst verdienstelijk hebben gemaakt, beiden leden van den Belgischen Senaat, Henri Lafontaine en Leo Delfosse.

Senator Leo van Peborgh, tevens lid van de Interparlementaire Unie, schreef reeds verscheidene merkwaardige brochuren, o.a *De Pacifisten door de Eeuwen heen; Vrede door Opvoeding; Vrede door Vrijhandel*, en volgens den schrijver niet groote, maar degelijke werken, zal denkelijk volgen *Vrede door Recht*.

In die sterk gedokumenteerde werken vinden wij de meening over den oorlog van groote wijsgeeren en schrijvers.

– De oorlog is de afschuwelijkste vijand van het menschdom. (*J. J. Rousseau.*)

– Hij is de grootste hinderpaal voor den maatschappelijken vooruitgang. (*Kant.*)

– Het is iets zoo afschuwelijk dat het woord alleen afschuw moet verwekken. (*Bossuet.*)

– Het woord « oorlog » schokt door het gemoed alsof men u van tooverij, van inkwizitie, van iets tegennatuurlijks sprak. (*Guy de Maupassant.*)

– Het is de wetenschap om het menschdom te onteeren en te vernielen. (*Vauvenargue.*)

– *Hel bezit van de geheele wereld is niets waard dat één druppel menschenbloed er voor vergoten worde.* (*Sani.*)

De Engelsche schrijfster Ellen Key heeft ons ook weer pas een nieuw opstel gegeven over den oorlog. Even als vrijin Bertha von Süttner, ijvert zij voor den vrede. Zij richt zich tot de neutrale volkeren en zegt deze groote woorden:

« De neutrale volkeren zijn bezig zich aaneen te sluiten om bij het begin van het derde oorlogsjaar den hemel te bidden of verwachtingen uit te spreken in betrekking tot een spoedigen en rechtvaardigen vrede. Mochten ze echter ook de gedachten van de oorlogvoerenden brengen tot den plicht van zelfonderzoek in betrekking tot het verleden en de toekomst! Mochten ze toch met het gedrild dat ze als verschoond van den oorlog aan de lijdende en strijdende broeders schuldig zijn, tot deze zeggen: De vrede kan niet op de slagvelden bevochten worden; daar kan slechts de wapenstilstand verkregen worden! »

Miss Ellen Key vraagt of er in de wereld niet één man is om aan de mogendheden te zeggen *dat de oorlog niet mag eindigen met de overwinning van een der partijen. Dat zou een ramp zijn.* De vrede, zegt zij, is onbestaanbaar wanneer een der hoofdgroepen aan de ander de vredesvoorwaarden kon opdringen.

Ellen Key durft dit schrijven in Engeland en, zonderling verschijnsel, al de bladen nemen toch haar woorden over, hoewel niet altijd instemmend.

Maar de moedige en hoogontwikkelde vrouw wil dat iemand van gezag die waarheid aan de oorlogvoerende natiën diene verkondigen, en wete te doen aannemen.

« Dit inzicht moet ook openlijk uitgesproken worden door een man, die het lot der volken leidt, door een leider die tot de bevolking van een der groote mogendheden behoort. Eerst in zulk een openlijke bekentenis kan de wensch naar vrede in dit oorlogvoerende volk en later in de overige een kern verkrijgen, waardoor zulk een bekentenis bij de een of andere partij is het mogelijk, dat de vrede een punt van bespreking wordt. Wederkeerige toegevingen op het gebied der oorlogsdoeleinden kunnen dan de vrede tot een mogelijkheid maken, voordat Europa's zon in de wereldgeschiedenis bloedrood voor immer ten onder gegaan is. »

Maar wie zal die man zijn?

Paus Benediktus, met den gezegenden naam, heeft gesproken, doch zijn stem ging verloren in het oorlogsgeweld en een woest wraakgehuil overschreeuwde de stem van den H. Vader.

Onlangs schreven we op deze plaats dat de volkeren geen geheugen of geen geweten schijnen te hebben. Ellen Key ontwikkelt thans ook dezelfde gedachte:

« Noch de volkeren, noch hun leiders hebben ooit iets van de geschiedenis geleerd. Niet door de schade onzer voorvaderen, maar slechts door onze eigen schade worden we wijzer. »

Dan stelt de schrijfster vast dat aan beide kanten nog de diepe overtuiging heerscht van te zullen winnen, hoewel zij zelve het een begoocheling acht, en zooals we zagen, zij hoopt zelfs dat het niet geschieden zal.

« Aan beide zijden, merkt zij op, verwacht men met volkomen vertrouwen den afloop van den wereldoorlog. De nog neutrale staten van Europa aanschouwen evenwel met den angst van onzelfzuchtige vrienden den voor beide tegenstanders doodsgevaarlijken strijd. Zou het werkelijk niet mogelijk zijn dat de vele kleine vredesbewegingen, zich thans tot een sterke elektrische stroom vereenigden, machtig genoeg om de strijdvoerenden te overtuigen van de eerlijkheid onzer bedoelingen, van de warmte onzer sympathie en het verstandige onzer gedachten, als wij, pacifisten, hen bezweren aan den strijd toch een eind te maken, voordat ze geheel en al doodgebloed zijn? »

Maar zullen de volkeren luisteren?

Vandaag zei ons nog iemand:

— Alle klaar denken gaat onder bij menschen. Het Kristendom is schoon, maar er zijn geen kristenen meer.

Ziet die het te donker in?

Tilbert.

Kleine Kronijk

DE NIEUWE NUNTIUS IN BELGIE. — De nieuwe pauselijke Nuntius in België, Mgr Locatelli, is te Brussel aangekomen. De afgezant van den Heiligen-Stoel is voor de Brusselsche wereld geen onbekende. Hij verbleef destijds in ons midden als sekretaris van het pauselijk gezantschap. Hij heeft talrijke relaties in Brussel bij behouden. Er was geen officieele ontvangst in het gezantschap; slechts eenige partikuliere persoonlijkheden zijn er ontvangen geworden.

EEN BELG SLACHTOFFER VAN EEN WERKONGEVAL IN HAVRE. — Een Belgisch werkman, Kamiel Van de Meirsche, 36 jaar oud, aan boord wonende van de schuit « Réclame », gemeerd aan het dok Bellot, te Hâvre, werkte aan 't lossen van een schip, toen een balk ter lengte van 12 meters, hem op het lijf viel. Opgenomen met een hoofdwond en kneuzingen aan den rechter schouder en arm, is Van de Meirsche naar het gasthuis Pasteur vervoerd en daar opgenomen geworden.

DE NIEUWE PROVINCIALE NORMAALSCHOOL TE GELDENAEKEN. — De Bestendige Deputatie van de provincie Brabant heeft een wedstrijd uitgeschreven tusschen de Belgische architekten voor het opmaken der plannen van de nieuwe provinciale Normaalschool voor meisjes, welke te Geldenaeken zal opgericht worden. De wedstrijd zal worden gehouden met twee proeven. Den ontwerper der plannen, geklasseerd met nummer één, zal de uitvoering van het werk opgedragen worden. Hij zal, na de afkondiging van het resultaat, een som ontvangen, gelijkstaande met 1 1/2 % der grootte van het bestek, op afdoening van het honorarium, dat hem tegoed komt. Een bedrag van 7500 frank zal geheel of gedeeltelijk verdeeld worden, bij wijze van premie, tusschen de ontwerpers van de andere geklasseerde plannen.

DE OUDERDOMSPENSIOENEN. — De dienst der sociale verzekering en voorzorg in het Ministerie van Nijverheid en Arbeid maakt zich gereed om de ouderdomspensioenen voor het jaar 1916 uit te keeren. De moeilijkheden in het budget hebben het niet mogelijk gemaakt den beneficianten van de wet meer dan veertig frank uit te keeren. Men weet, dat het 't vorige jaar hetzelfde was. Geen enkele nieuwe vraag tot pensioen is kunnen bewilligd worden en alleen de ouderlingen, genpensioneerd van vóór den oorlog, hebben recht op het gestelde bedrag. De belanghebbenden, die met een rechtmatig ongeduld het oogenblik der uitbetaling van hun bescheiden pensioentje afwachten, zullen met plezier hooren, dat de officieele formalite ten op het punt staan geëindigd te worden.

DE GEMEENTELEENINGEN. — De maatschappij van het Gemeentekrediet heeft de handen vol met het beantwoorden van al de leeningsaanvragen van wege talrijke gemeenten van het land. Men weet dat deze maatschappij zelf gemachtigd is geworden eene leening van 10 millioen frank onder de bevolking te plaatsen.

Het departement van financiën heeft thans de gemeentebesturen herinnerd aan de bepaling volgens welke de gemeenten die wenschen eene leening te sluiten bij het Gemeentekrediet, in geen geval voor den interestdienst en den delgingsdienst van het geleende kapitaal, te samen, mogen gedwongen worden méér te betalen dan 66 jaarlijksche afbetalingen (interest en delging) van ten hoogste 5 1/2%, of meer dan 33 jaarlijksche afbetalingen (interest en delging) van ten hoogste 6 2/3% van het geleend kapitaal, volgens dat de leeningen binnen 66 of 33 jaren terugbetaalbaar zijn.

MAG DE VROUW PREEKEN? — Een ernstige kwestie beroert op het oogenblik de godsdienstige wereld in Engeland. Het komt er op aan uit te maken of het betaamt de vrouwen te veroorloven in de tempels te preeken. Het is lady Henry Somerset, die deze kwestie opgeworpen heeft en al de geestelijke gemeenten zijn in gisting. De « Daily Mail » heeft over de zaak een groot aantal Anglikaansche bisschoppen en andere geestelijke overheden geïntervieuwd, zonder echter de kwestie te kunnen oplossen. Onderwijl gaat het gekijf zijn gang en kondigen deze dames-preeksters elkander heur waarheden in de kleine kranten.

DE VRIJWILLIGE MARTELARESSEN. — De mode is tegenwoordig aan de hooge hakken. De dames zijn er verslingerd op ofschoon dit aan velen harer een gang geeft als van een steltlooper, allesbehalve bevallig. Maar te hooge hakken hebben een ander ernstiger ongemak — tenminste voor haar gezondheid — zegt de « Daily Mail ». Zij noodzaken de dames, die ze dragen, de ruggestreng naar voren gebogen te houden, wat lendenpijn ten gevolge heeft. Ten tweede doen zij het geheele lichaamsgewicht vallen op het voorste gedeelte van den voet hetgeen krampen doet ontstaan in de teenen en er likdoorns en eksteroogen op doet ontluiken. Dit maakt natuurlijk prikkelbaar — pas op voor de zenuwlijders — en geeft een hoogst onbevalligen tred. Maar het is de mode!

DE OVERVOEDING DER PERSONEN DIE AANLEG HEBBEN VOOR TERING. — De Raad der Brusselsche Godshuizen heeft besloten krachtdadige maatregelen te nemen voor de bestrijding van de tering. Een der middelen die aangegeven worden door de bevoegde dokters is de voorbehoeding der personen die aanleg hebben voor tering. Het voedingsvraagstuk speelt een overwegende rol in den strijd tegen de tering en de bestaande omstandigheden vragen eene spoedige oplossing. Tal van personen lijden aan bloedarmoede en het is te vreezen dat de verhouding der teringlijders in de werkende klassen op onrustbarende wijze stijgt. Dit heeft er dan ook den Godshuizenraad toe genoopt om de overvoeding der personen die aanleg hebben voor tering in te richten. Men brengt daartoe een ruim lokaal in gereedheid in de Karthuizerstraat, waar zich vroeger de Staatsbesteldienst bevond. Aan een duizendtal personen zal aldaar dagelijks een maaltijd verstrekt worden, die bereid zal worden door het Werk der « Brusselsche Spijszalen ». Buiten het gewone menu van het restaurant-type der Groote Markt, zal aan de bedeelden eene extraportie van 150 gram rauw vleesch verstrekt worden. De dienst zal verzekerd worden door het hospitaalpersoneel der Godshuizen.

EEN SCHOLIER VAN ZES VOET LENGTE! — Arthur Soper, pachter te Hatfield, was onlangs door het gerechtshof van Dunnow (Essex) tot één pond boete veroordeeld geworden omdat hij zijn 13 1/2-jarigen zoon niet naar school gezonden had. Tot zijne verdediging, heeft de vader zijn nakomeling voor het gerechtshof doen verschijnen. Dat « jongentje » is 1 m. 80 lang en weegt bij de 90 kilo! « Hoe kan dat « kind » naar school gestuurd worden temidden van een hoop kwajongens? » riep de verdediger van vader Soper uit. « Er staat in geen enkele klas een lessenaar welke sterk genoeg is! Een paar dagen school heeft den « kleine » een stijfheid in de lenden bezorgd! »

Het gerechtshof heeft beslist, dat deze scholier beter figuur maakt op het veld dan op de banken van de «Public School» en heeft zijn vader ontslagen.

Wereldoorlog

De Toestand

Noch op het Westelijk, noch op het Oostelijk gevechtsfront iets van beteekenis, afgezien van de bezetting van het dorp Maurepas door de Engelsch-Fransche troepen. De jongste vorderingen der geallieerden in deze streek werden, in dezer voege, in het ambtelijk Duitsche legerbericht van 25 dezer samengevat:

« Deelen van voorste vooruitgeschoven loopgraven, ten Noorden van Ovillers, werden prijsgegeven. In den sektor Longueval-Delvillebosch heeft de tegenstander voordeelen behaald. Het dorp Maurepas is op dit oogenblik in zijne handen. »

Hoe ongemeen vreeselijk en haast onindenkbaar de strijd op het Westerfront moet zijn, bleek weer eens te meer uit een korrespondentie van dit front aan de « Tägliche Rundschau », waarin o.m. gezegd wordt:

« Onze voorste stelling is geenszins te vergelijken met de verdedigingslinie, die na langdurigen arbeid van maanden onder den stellingsoorlog ontstaan is, toen aan beide kanten rust heerschte. Die stelling was met alle denkbare voordeelen uitgerust en ingericht.

» Wat nu onze zoogenaamde voorste stellingen tusschen Barlieux en Soyecourt zijn, deze hebben wij eerst betrokken onder het groote offensief van de Engelschen en Franschen. Zij vormen natuurlijk niet meer dan een goed aangelegde linie, ja, zelfs niets eens meer doorloopende schansen, maar men heeft de granaatkuilen en mijnkraters die door de onophoudelijke beschieting ontstaan zijn eenvoudig met elkaar verbonden. In deze holen liggen dikwijls nog doden en zwaargewonden. Een grondige verbetering is bij dag onder het aanhoudend artillerievuur volkomen onmogelijk. Daarom kan men ternauwernood van een samenhangende stelling spreken. De laagte van de Somme, die achter onze linie ligt, is een moeras, waarin onze manschappen soms tot over de schouders wegzinken, als zij trachten, er zonder brug over te komen. »

Ook op de overige fronten, niets van beteekenis. Enkel het Balkanfront kan ons eenige belangstelling inboezemen. De Bulgaren zetten daar nog steeds hun opmarsch voort, alhoewel zij op sommige deelen van het gevechtsfront op ernstigen tegenstand stuiten.

Officieele berichten

UIT DUITSCHE BRON

Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Zaterdag 26 Oogst. — Officieel:

Na voortdurende hevige artilleriegevechten ten N. der Somme hebben 's avonds in den sektor Thiepval-Foureauxbosch en bij Maurepas vijandelijke infanterieaanvallen plaats gegrepen. Zij werden afgeslagen. Ten N.-W. van Tahure namen onze patroeljen in de Fransche loopgraven 46 man gevangen.

In het Maas-gebied bereikte het vijandelijk vuur tegen enkele sektors tijdelijk groote intensiteit.

Door machinegeweervuur zijn 2 vijandelijke vliegtuigen in de streek van Bapaume door afweervuur, een bij Zonnebeke in Vlaanderen, en in luchtstrijd 1 ten O. van Verdun en een ten N. van Fresnes in Woevre neergeschoten.

Russisch gevechtsterrein

Berlijn, Zaterdag 26 Oogst. — Officieel:

Geene gebeurtenissen van bijzondere beteekenis. Enkele zwakke vijandelijke aanvallen grepen plaats en werden gemakkelijk afgeslagen. Op verschillende plaatsen kwam het tot kleine gevechten op het vóórterrein.

Balkanfront

Berlijn, Zaterdag 26 Oogst. — Officieel:

Ten N.-W. van het Ostrowo-meer werden door aanvallen op de Zoganska Plamna vorderingen gemaakt. Aan het Moglona-front werden vijandelijke aanvallen afgeslagen.

UIT OOSTENRIJKSCH-HONGAARSCHE BRON

Russisch gevechtsterrein

Weenen, Vrijdag 25 Augustus. — Officieel:

Front aartshertog Karel: Ten Westen van de Moldawa en in de streek van den Tartarenpas zijn verscheidene vijandelijke aanvallen, ten deele in gevechten van man tegen man, onder groote verliezen voor den vijand afgeslagen.

Elders plaatselijke geschutgevechten van wisselende sterkte. De toestand is onveranderd gebleven.

Front Hindenburg: In het vak Perepelniki-Pieniaki is den vijand het smalle stuk loopgraaf, dat hij den 22en had genomen, weer afhandig gemaakt. Hierbij hebben wij een officier en 211 man gevangen genomen en 3 machinegeweren veroverd.

Meer naar het Noorden geen gebeurtenissen van belang.

Italiaansch gevechtsterrein

Weenen, Vrijdag 25 Augustus. — Officieel:

Gisteren avond hield de vijand onze stellingen ten Zuiden van de Wippach tot Nova Vas (ten Zuiden van Oppachiasella) onder levendig vuur en tegelijkertijd rukten talrijke verkenningsafdeelingen tegen dit frontstuk op. Zij zijn teruggeslagen.

Op het front in de Fassaner-Alpen hebben de Italianen na hun mislukte aanvallen, nu ook hun geschutvuur gestaakt.

Balkanfront

Weenen, Vrijdag 25 Augustus. — Officieel:

Aan de Vogusa (Albanië) hier en daar schermutselingen.

UIT FRANSCHE BRON

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Vrijdag 25 Augustus. — Officieel:

De beschieting der Duitsche verdedigingswerken aan het Somme-front is heden voortgezet.

Het aantal gevangenen, dat wij gisteren hebben gemaakt, is 600.

Een nachtelijke aanval der Duitschers ten Zuidoosten van St. Mihiel is door ons vuur gestuit; bij een anderen aanval in het bosch van Ailly had de vijand voet gekregen in onze voorste loopgraven, waaruit hij echter dadelijk weer is verdreven.

UIT ENGELSCHE BRON

Westelijk gevechtsterrein

Londen, Vrijdag 25 Augustus. — Officieel:

Op onzen rechtervleugel hebben wij samengewerkt met de Franschen, die belangrijke vorderingen tot voorbij Maurepas hebben gemaakt.

Er is veel en hard gevochten aan den Oost- en den Noordkant van het Delvillebosch en wij hebben aan weerszijden van den (in Noordelijke richting loopenden weg) Longueval-Flers onze linies verscheidene honderden meters vooruitgebracht.

Tengevolge van deze krijgsverrichtingen hadden wij vanochtend om acht uur 8 officieren en 179 minderen gevangen genomen.

De vijandelijke loopgraven, die wij gisteren ten Zuiden van Thiepval hebben genomen (waarvan melding is gemaakt in het communiqué van gisteren avond), strekken zich dwars over het uitspringende deel der vijandelijke linie bij de Leipzig-redoute uit over een afstand van ongeveer 700 meter. Sedert dien hebben wij in dit vak opnieuw vorderingen gemaakt door middel van bomaanvallen, waarbij onze verliezen zeer gering waren. Wij hebben hier 105 gevangenen gemaakt, behalve de 62, gisteravond vermeld.

Bij de steengroeven ten Oosten van Hulluch hebben wij een mijn laten springen, waarvan wij nu den trechter versterken.

Gisteravond hebben we verscheidene geslaagde overvallen gedaan, waarbij we ten Noorden van Neuville St. Vaast, bij Hulluch en ten Westen van Albert in de vijandelijke schansen zijn doorgedrongen en den vijand eenige verliezen hebben toegebracht.

Bij Guinchy is een kleine vijandelijke afdeeling bij verrassing een onzer sappen binnengedrongen, doch er met bommen gemakkelijk weer uit verdreven.

UIT RUSSISCHE BRON

Russisch gevechtsterrein

Petrograd, Vrijdag 25 Augustus. — Officieel:

Eergisteren avond heeft de vijand bij het dorp Sabilka ten Noorden van den spoorweg Lida-Molodeczno een gasaanval gedaan.

Gisteren tegen middernacht heeft de vijand, na sterke vuurvoorbereiding een aanval gedaan tegen onze schansen ten

Zuiden van Tsirin. Onze veldposten hebben dien afgeslagen.

In de richting van Kowel is een aanvalspoging van den vijand in de streek van het dorp Kelitzk afgeslagen.

UIT ITALIAANSCHE BRON

Italiaansch gevechtsterrein

Rome, Vrijdag 25 Augustus. — Officieel :

In de Fassaner-Alpen hebben onze troepen, ondanks den dichten mist die geschutactie onmogelijk maakte, gisteren opnieuw vorderingen gemaakt op de hellingen van den Cauriol ; 40 gevangenen zijn in hun handen gevallen.

Het vijandelijk geschut heeft onze stellingen in de hooge dalen van Degano en But hevig beschoten.

Wij hebben een kleinen vijandelijken aanval bij den overgang van het Infernodal afgeslagen.

In de streek van Görz en op den Karst is de toestand onveranderd. De vijand heeft de stad Görz en de bruggen over de Isonzo met granaten beschoten.

Andere Telegrammen

DE NEUTRALITEIT VAN ZWEDEN

Stockholm, 25 Augustus. — Een vijandelijke duikboot heeft in den ochtend van den 24sten op het Duitsche stoomschip « Schwaben », hetwelk op een afstand van een tot twee zeemijlen van de kust voer, zonder waarschuwing een torpedo afgeschoten. Hiermee is opnieuw de Zweedsche neutraliteit geschonden. Voor zoover tot nog toe bekend was het torpedoschot mis.

ROEMENIE

Boekarest, 24 Augustus. — Naar aanleiding van den verjaardag van den Koning is er in de hoofdstad een plechtige kerkdienst gehouden, die door vele officieele personen werd bijgewoond. In het koninklijk paleis Cotrosjeni was een feestmaaltijd.

In een aan den Koning gewijd artikel zegt de « Vittorul », dat koning Ferdinand de traditie van koning Karel voortzet, zoodat de band tusschen troon en land steeds hechter wordt. Vol vertrouwen voor de toekomst ziet het blad in de tegenwoordige dynastie den zekersten steun voor het streven van Roemenië.

De « Minerva » schrijft : het lot van het land ligt in 's Konings handen. Welk besluit hij ook nemen mag, wij zullen weten, dat het, rekening houdende met de omstandigheden, genomen is om de hoogste belangen van het land te dienen.

ENGELSCHEN EN DUITSCHERS

Keulen, 25 Augustus. — De « Köln. Ztg. », er op wijzende, dat de Fransche bladen nog steeds niet bedaard zijn over het wegvoeren van een deel der burgerbevolking uit Rijsel om landarbeid te verrichten, die, als gevolg van de Engelsche blokkade, noodig was, wilde de burgerbevolking van het bezette gebied niet honger lijden, betoogt, dat de Franschen zich gelukkig mogen achten, dat de Duitschers en niet de Engelschen Noord-Frankrijk bezet houden. Het blad herinnert met een lange aanhaling uit het boek van De Wet « Three years war », aan de wijze, waarop de Engelschen indertijd de burgerlijke bevolking uit de Boerenrepublieken hebben behandeld. En dan vraagt de « Kölnische » : Hebben wij geen gelijk, wanneer wij zeggen, dat de Franschen God mogen danken, dat niet de Engelschen als vijanden in hun land staan? Want waarschijnlijk zat dan de geheele bevolking van Noord-Frankrijk reeds lang achter het prikkeldraad der Engelsche concentratiekampen.

ZWEDEN EN RUSLAND

Stockholm, 25 Augustus. — De jongste schending van de Zweedsche onzijdigheid door een Russische duikboot, die de Zweedsche vlag voerde, wekt verbittering in de Zweedsche pers. Zoo schrijft de « Nye Dagligt Allehanda » o. a. : Een zoo ernstig incident — het ergste voorzoover wij kunnen nagaan, dat tot dusverre voorviel — moet van Zweedsche zijde gevolgd worden door een eisch tot snelle en volledige genoegdoening. Straks komen nog vreemde duikbooten de haven van Stockholm binnen om schepen te kapen. Ongetwijfeld kan de regeering op krachtigen steun van de openbare meening rekenen.

« Aftonbladet » zegt in een artikel, getiteld : Quousque tandem? (hoelang nog?) dat, wanneer het onmogelijk blijkt door scherpe protesten de Russen te doen inzien, dat Zweden in ernst staat op de onschendbaarheid van zijn rechten, het naar meer afdoende maatregelen moet omzien. Een afsnijden van de verbindingen naar Rusland zou een gevoelige slag zijn, waarvan de beteekenis nu zeker niet onderschat moet worden.

« Svenska Morgenbladet » herinnert, dat het gekaapte Duitsche schip naar de Alandseilanden is opgebracht, en meent, dat hierdoor weer de aandacht is gevestigd op de beteekenis der versterking van deze eilanden. Van deze basis uit ondernemen Russische duikbooten aanvallen op den Zweedschen en Duitschen handel. Het blad acht het noodig, dat niets worde nagelaten, om de Zweedsche belangen ten deze te vrijwaren.

DE ZAAK MET DE « THEMIS »

Londen, 24 Augustus. — Naar de « Daily Telegraph » uit Stockholm verneemt, zal de kwestie aangaande de « Themis » weldra ten genoegen der Zweden zijn opgelost. De Duitschers zullen zeer waarschijnlijk het buitgemaakte schip met de lading teruggeven. Het Duitsche prijshof heeft de bemanning toegestaan de haven te verlaten.

DE DUIKBOOT- EN MIJNOORLOG

Londen, 25 Augustus. — De « Italiaansche zeilschepen « Maria Buzzonari » en « Canana » zijn in den grond geboord.

Kopenhagen, 25 Augustus. — « National Tidende » verneemt van Malmö : Eergisteravond vertrok er een konvooi van tien Duitsche stoomschepen van Oregrund, door een Zweedsche torpedoboot vergezeld. Gisterochtend om 6 uur ontdekte men van het eerste schip af den periskoop van een duikboot. Onmiddellijk daarop werd er een torpedo op het stoomschip afgeschoten, die echter het doel miste. De duikboot verdween zonder den aanval, die, naar is vastgesteld, in de Zweedsche territoriale wateren plaats vond, te herhalen. De Zweedsche torpedoboot bevond zich op het oogenblik van den aanval bij het achterste gedeelte van het konvooi.

ENGELAND EN ZWEDEN

Londen, 25 Augustus. — Eenige bladen houden zich bezig met het Witboek over Zweden.

De « Times » is zeer bitter. De Zweden, zegt het blad, zijn oude vrienden van ons. Maar nu wij om ons leven vechten, en voor beginselen waarvan de toekomst van alle kleine staten afhangen. vindt de Zweedsche regeering het oorbaar eenige van onze eerste rechten als oorlogvoerende mogendheid te betwisten en zonder aankondiging onze paketpost naar Rusland aan te houden, en dat als vergelding of weerwraak voor de uitoefening van onze rechten.

Verder beweert de « Times », dat Zweden de kwestie niet breed beschouwt en haar niet zakelijk behandelt, maar allerlei onbenulligheden opwerpt en dingen er bij haalt die er niet bij hooren. Daardoor, klaagt de « Times », werden onze eerlijke pogingen om de zaak vriendschappelijk te regelen belemmerd. Hetgeen wat de Engelschen ten dezen in hun diplomatie verkeerd zouden kunnen vinden, dat ze misschien te ver is gegaan met beslissingen van onze prijshoven in zekere gevallen aan herziening door internationale rechtbanken te onderwerpen.

De « Daily Chronicle » wil Zweden volstrekt niet laken, dat het opkomt voor wat het voor zijn recht houdt, zelfs tegenover de grootste zeemogendheid, maar ze voelt zich verplicht te zeggen, dat uit de stukken blijkt, hoe het tegenover Engeland alles van zijn zaak wil maken en niet geneigd is in iets met Engeland samen te werken om de gevolgen van den oorlog op zijn rechtmatigen handel te verzachten. Dat er in postpaketten aan boord van de « Hellig Olaf » veel rubber is gevonden, maakt dat Zweden heel zwak staat.

Varia

—— De opmerking is dikwijls gemaakt, dat in oorlogstijd de burgers thuis heftiger tegen den vijand zijn dan de soldaten. Een nieuw bewijs geeft de « Nation ». De advokaat en schrijver Haynes had, gelijk men weet, van de Duitschers o.a. gezegd, dat zij « nu de dochters van Rijsel dwingen tot prostitutie in de Duitsche loopgraven ». Kapitein E. N. Bennett komt daar tegen op, al loopt hij er gevaar door, zegt hij, voor pro-Duitsch te worden uitgekreten. Hij vraagt of Haynes een titel of jota bewijs voor die bewering heeft. « De Duitschers houden vol, dat zij een aantal jonge mannen en vrouwen tijdelijk uit Rijsel naar andere deelen van het bezette gebied hebben overgebracht om met den oogst te helpen. Wij hebben alle recht », meent kapitein Bennett, « om tegen deze dwangmaatregelen in een bezet gebied te protesteeren, maar we winnen niets door zulk grove en roekclooze woorden als die van Haynes. Er zijn genoeg echte gruwelen in den oorlog zonder dat men er nieuwe verzint ».

—— Te Dublin heeft Woensdag de koninklijk kommissie, benoemd om onderzoek te doen naar het geval van de journalisten Skeffington, Dickson en Mac Intyre, die in den opstand te Dublin zijn doodgeschoten, haar onderzoek geopend. De oud-minister Sir John Simon is voorzitter van de kommissie. Men herinnert zich, dat een krijgsraad kapitein Bowen-Colthurst, die bevel gaf ze dood te schieten, ontoerekenbaar heeft verklaard.

—— Het van den Hoek van Holland naar Londen vertrokken Noorsche stoomschip « Velox » is 10 mijl W.N.W. van het vuurschip « Maas » getorpedeerd. De bemanning, bestaande uit 11 personen, is gered door de blazerschuiten « O.D. 9 » en « G.O. 10 » en aan den Hoek van Holland geland.

De « Velox », groot 312 ton bruto en 176 ton netto, van de reederij Gjerdsjö en Bakkevig te Haugesund, was in 1884 gebouwd.

Het schip had een gemengde lading, hoofdzakelijk bestaande uit kisten margarine, verder uit groenten en stukgoederen.

—— De Imperial continental gas Association te Londen had te Berlijn, dat zij ten deele van gas voorzag, groote besittingen. Tijdens den oorlog waren deze onder dwangbeheer gesteld en thans, bij besluit van 23 dezer is tot liquidatie daarvan besloten.

GEMENGD NIEUWS

UIT ANTWERPEN

Moedige daad. — Gisteren avond, rond 6 ure, was het veertienjarig meisje Johanna Smits, wonende Paradijsstraat, 15 hare voeten aan 't baden in de Kempische vaart aan de Bredapoort. Op zeker oogenblik viel het meisje echter door een verkeerde beweging in het water, doch kon gered worden door Constant Bolsius, wonende Lange Looibroeckstraat, 133, die in de nabijheid aan het visschen was en zonder aarzelen het meisje gansch gekleed nasprong. Zonder zijn moedig optreden ware het meisje stellig verdronken geweest. De jeugdige drenkelinge werd, na droge kleederen te hebben bekomen, huiswaarts gebracht.

Onze Avondscholen. — Een vraag aan de h.h. Bestuurders en Onderwijzers der Avondleergangen. — Van eenige lezers ontvingen wij een schrijven, dat we jammer genoeg niet in zijn geheel in ons blad kunnen overnemen. Wij deelen hier echter het verzoek mee, dat wij trouwens ten volle beamen :

De avond eergangen die in onze stad gegeven worden, zijn van het grootste belang. Waaraan alsdan toe te schrijven dat er zooveel jongelieden van beider kunne verleden jaar die lessen **niet** volgden? Gebrek aan wilskracht? Neen. De eenige reden dient gezocht te worden in het feit; dat de avondlessen veel te vroeg aanvingen (8 uur, huidig Torenuur).

Hoeveel jonge lieden zijn er niet die nog op een bureel zijn of andere bezigheid hebben, en eerst rond dit tijdstip hun werk verlaten. Van « vroeger-doorgaan » kon geen spraak zijn en thans zeker niet, want het antwoord « ge moogt voorgoed wegblijven » zou zich niet lang wachten. Wat blijft er dan voor die sukkelaars nog over? Broodwinning verliezen of dom blijven. Daarom zou het volgende zeer wenschen om 8 uur, huidig T. U. en eindigden om 9 1/2 uur. Men late tijdens de eerstkomende avondschoolperiode de lessen een uur later aanvangen. Zoodoende zal aan velen, die thans nog van die lessen verstoken bleven, de gelegenheid geboden worden zichzelf door die leergangen te volmaken. Voor dit voorstel zou geen enkel bezwaar kunnen aangevoerd worden en wij hopen dan ook dat de bevoegde overheden een gunstig gevolg aan dit verzoek zullen geven.

Nieuwe leergangen worden gevormd, zoowel in de week als Zondags 's morgens, voor boekhouden, snel- en machienschrift, in **Ecole Speciale, Hopland,** 19, 15 fr. voor eenen volledigen leergang welke 4 maanden duren zal. Inlichtingen kosteloos Hopland, 19. 4818

Zedenschennis. — In de Everdijstraat werd gisteren een 30-jarig heerschap aangehouden dat verdacht wordt, vóór enkelen tijd, een aanslag te hebben gepleegd op de eerbaarheid van een 9-jarig meisje.

Alhoewel het nog niet bevestigd is dat hij de dader er zou van wezen, zijn er nochtans getuigenissen die voor hem niet al te voordeelig zijn. Hij werd dan ook voorloopig opgesloten.

Nog de Boter-kwestie. — Een lezer schrijft ons nog nopens de boterkwestie. Naar hij beweert, zouden er zelfs onder de leden en... bestuurleden van eene Vereeniging, die z. g. « misbruiken tegengaat », menschen gevonden worden, die in hun eigen winkel de boter op de gekende wijze aan 6.50, 7 frank en meer aan den man brengen. Die boter wordt namelijk met hoeveelheden aangeschaft. Dagelijks komt dat goedje met zekere kwantiteiten aan de Turnhoutsche poort aan en wordt er aan hooge prijzen verkocht. Waarom verplicht men de boeren niet met hun waar naar de markt te gaan?

Het Paleis der Vrouw. — Heden wordt in de tentoonstelling van vrouwen-handarbeid, in de « General Buildings », Meir, 14, de 2de bloemendag ingericht. De dag is gewijd aan de Roos en de bloemen worden kosteloos geleverd door het Huis C. J. Ruys Frères, Ballaerstraat, 30-32. Gedurende geheel den dag, tusschen 11 en 8 uur (Torenuur), zal aan elke bezoekster eene prachtige roos aangeboden worden. De algemeene inkom blijft gesteld op 25 centiemen per persoon. Heel het liefdadige Antwerpen zal voorwaar naar de tentoonstelling komen.

Vereenigde Liberale Oud-Leerlingenbonden.— De 3de ontwikkelingsavond heeft plaats op Maandag 28 Oogst, te 9 uur (Torenuur) 's avonds stipt, in het lokaal « De Vos », Groote Markt, 13.

Vereenigde Hoveniers (Vlaamsch Hoofd). — Vandaag, Zondag 27 Augustus 1916, om 4 uur (Torenuur), prachtig liefdadig concerto, hof- en Bloemenfeest, in de hovingen van « Het Rozenhof » (Vlaamsch Hoofd), bij den heer Jos. Van Gompel, ten voordeele van het Nationaal Komiteit « Ons Invaliedenhuis », met de welwillende medewerking van gunstig gekende liefhebsters en liefhebbers der stad. Piano van het huis Janssen, St-Thomasstraat, 29. Persoonlijke inkom : 15 centiemen.

Beweging der bevolking van 13 tot en met 19 Augustus 1916. — Geboorten : 43, waarvan 4 behoorende tot de vlottende bevolking ; overlijdens : 51, waarvan 7 behoorende tot de vlottende bevolking.

20 huwelijken werden in den loop der week gesloten.

In de lijst der overlijdensoorzaken vinden wij de volgende opgaven van aanstekelijke ziekten : kinkhoest 1, longtering 6.

UIT MERXEM. — Liederavonden voor het Volk. Leider : Jul. Gondry. — Maandag 28 Augustus, algemeene herhaling in het lokaal « Viktoria » Bredabaan, 382. Zal herhaald worden : « De Twee Coningskinderen » : (begeleiding Fl. Van Duyse). De ongewijzigde tekst van het heerlijk Oud-Nederlandsch lied, zal aan de leden uitgedeeld worden. Op een talrijke opkomst wordt gerekend.

Rechterlijke Kronijk

Aftruggelarij

H..., beticht van aftruggelarij van beddelakens en een horloge, werd door de Korrektioneele Vakantiekamer veroordeeld tot 7 maand gevang en 26 fr. boet.

Verhuis

In de Scholierstraat waren op 21 Juni een groote hoeveelheid goederen ontvreemd, linnen, zilverwerk, enz. Men had een 22-jarigen persoon zien wegrijden van het huis waar de diefstal gepleegd werd, met eenen geladen stootwagen. Die werd natuurlijk dadelijk verdacht.

Aan eene harer vriendinnen had het liefje van den jongen 's anderendaags verteld dat heur vrijer met eene groote mand bij haar was aangekomen en gevraagd had, om die daar te mogen bergen.

Wat er in de mand was, wist zij echter niet.

Het kwam spoedig verder uit dat de verdachte zelf, vóór den diefstal, had gezegd aan een ander meisje, dat hij door zijn liefje gelast was haren boedel te verhuizen.

Toen de politie de hand kwam leggen op den verdachte, ging hij loopen, en niet zonder veel moeite kreeg men hem beet.

Zoo passen de verschillende bijzonderheden van de betichting met elkander.

Ter zitting loochent echter betichte dat hij aan diefstal schuldig zij : hij beweert te zijn belast geworden met een wezenlijken verhuis te doen, zonder te vermoeden dat de bron niet zuiver was.

— Waarom gingt gij dan loopen, vraagt de voorzitter, als men u wilde aanhouden? Dit doet men toch niet, als men zich niets te verwijten heeft.

Advokaat Levita p'eit voor den jongen, die een goed verleden heeft, en wiens uitleggingen van aard zijn om hem verzachtende omstandigheden te verwerven.

De rechtbank veroordeelt hem niettemin tot 1 jaar gevang.

Financieele kronijk

ANTWERPEN, 25 OOGST 1916

Antwerpen 2 1/2 1887, 83 3/8 ; id. 2% 1903, 70 5/8 ; Brussel 2% 1905, 67 1/2 ; Gent 2% 1896, 63 1/2 ; Luik 2% 1897, 64 1/2 ; Congoloten 78 5/8 ; Annuiteit 3% 78 1/4 ; Belgische Rent 3% 71 1/2 ; Cedulas 6% 106 3/8 ; id. 6% L 108 3/8 ; id. 7% H 111 1/2 ; id. 5% K 93 7/8 ; id. 5% A goud 105 7/8 ; Argentijn 4 1/2 1888 Buitenl. Schuld 95 3/4 ; id. 4 1/2 1888 Binnenl. Schuld 96 1/4 ; id. 4 1/2 1911 Buitenl. Schuld 93 3/8 ; Brazilië 4% rescisaion 72 3/4 ; id. 4% 1889, 73 1/4 ; id. 4% 1910, 72 ; id. 4 1/2 1883-88 79 1/8 ; id. 5% funding 1914, 97 1/8 ; Uruguay 3 1/2 74 1/2 ; Cédules Uruguay 6% 99 1/4 ; Rusland 5% 93 ; id. 4% Nicolas 83 3/8 ; id 4% 1880, 79 1/2 ; id. 3% 1859, 65 ; Japan 4% 89 ; id. 5% IJzeren Sp. Yen 105 1/8 ; Roemenië 5% 92 1/2 ; id. 4 1/2 % 84 ; id. 4% 79 7/8 ; Russia 132 3/4 ; Sennah 47 3/8 ; Financière 131 3/4 ; Federated 595 ; Grosnyi gew. 2725 ; id. pref. 2945 ; Tanganyika act. 70 1/2 ; id. obl. 191 1/2 ; Crédit Nat. Ind. gew. 272 ; id. pref. 277 ; Astra Romana 1290.

SPORT

KYNODROOM MUGGENBERG

Het verwachte kampioenschap van België voor greyhounds is dezen namiddag onder groote spanning van het publiek, op den Kynodroom van Muggenberg, geloopen tusschen « King of Grammont », kampioen van Brussel, en « Black Devil », van Antwerpen. Bij het vertrek, met zoo%at 3 meters in 't voordeel van « King of Grammont », die door « Black Devil » op 7 meters werd ingehaald, werd de koers, na een prachtig kampen, op het einde door den Antwerpschen « Black Devil » met één kop lengte gewonnen.

In eene daaropvolgende [illegible] tusschen greyhonden, bleef de eerste overwinning bevestigd in 't voordeel van « Black Devil ».

Laatste Berichten

FRANSCH LEGERBERICHT

Westelijk gevechtsterrein

Parijs, Zaterdag 26 Augustus. — Officieel :

Op het front der Somme was de artillerietrijd gisteren op het eind van den dag en tijdens den nacht verwoed in de streek ten Z. van Maurepas. Rond 22 ure, werd een sterke Duitsche verkenningstroep door het Fransche artillerievuur nabij heuvel 121, verstrooid. De Duitschers hebben, na een beschieting, rond 21 ure, de Fransche stellingen aangevallen ten W. van Tahure, op twee verschillende plaatsen. Op één punt gestuit door het Fransche spervuur, wisten den aanval elders voet te krijgen in een vooruitspringend deel der Fransche linie, waaruit de Franschen hen door een tegenaanval met handgranaten, terugwierpen.

Op den rechter Maasoever hebben de Duitschers verwoed de streek van Thiaumont en Fleury beschoten en hebben herhaaldelijk levendige aanvallende acties uitgevoerd tegen het dorp en de loopgraven in de omgeving van het werk van Thiaumont. Geen enkele dier aanvalspogingen slaagde er in de Franschelinies te benaderen. In Lotharingen hebben de Franschen een Duitsche verkenningsafdeeling vóór Neuviller, ten N.-W. van Badonviller, onder vuur genomen. Kalme nacht op het overige deel van het front.

Geen aardappelexport uit Nederl

Naar het Haagsche Correspond bureau mededeelt worden geene uit verloven voor eetbare aardappelen ven. Het verbruik van industrieele appelen door de aardappelmeelfabri wordt ten gunste van de binnenland consumptie beperkt.

Een buitengewoon militair krediet het Grieksche leger

Ter bestrijding der kosten veroor door de verplaatsing en de verpleging teruggenomen Grieksche troepen, b de Grieksche minister van oorlog aan collega van finantiën een buitenge krediet van 3 millioen drachme vera dat onmiddellijk ingewilligd werd.

De Duitsche gezant te Boekarest bij koning Ferdin

Men meldt uit Boekarest dat de Du sche gezant vrijheer von den Buss Woensdag door den koning in audie ontvangen werd. De gezant is Donder naar Sinaia teruggekeerd.

Engeland en de Nederlandsche inv

Het Correspondentiebureau van Haag meldt dat de Engelsche legatie den Haag officieel bericht ontvan heeft dat de Britsche regeering aan al Nederlandsche schepen, met graan be den, toegestaan heeft hunne reis na Nederland voort te zetten. Het « Ha delsblad » verneemt dat de voorwaarde waarvan de vrijlating dezer schepen a hankelijk werd gemaakt, zeer streng i Het graan moet geconsigneerd zijn a de Nederlandsche regeering, zooals tot dusver geschiedde. Bovendien moe de eventueele afnemers, afgezien van N. O. T.-verklaring een bankgara storten. Ten gevolge dezer maatreg zal de uitvoer van brood naar Belgi perkt moeten worden tot de grens ken.

Nog de vlootactie in de Noordz

Berlijn, 26 Augustus. — Officieel : In aansluiting tot de officieele b kendmaking van 21 Augustus wordt kend gemaakt dat thans alle aan de derneming deelnemende onderzeeboot zijn weergekeerd.

De opgave der Britsche admiralit over de vernieling van een Duitsche derzeeboot is diensvolgens onjuist.

Engeland en de neutrale handel

Amsterdam : Het aantal vrijgel Nederlandsche graanschepen bedr 38. Donderdag werd te Londen de e veroordeeling uitgesproken tegen Engelsche firma wegens het handel ven met eene Rotterdamsche firma, op de Engelsche zwarte lijst staat. doelde firma werd veroordeeld tot £ boete en £ 10 kosten.

Mijnheer

Josephus Cornelius HULSEN

Echtgenoot van Mevrouw

Catharina Clara BAELE

geboren te Antwerpen, op 26 Decem 1853, is aldaar overleden, op 25 Augus 1916.

Ued. wordt verzocht in den lijkdi welke zal plaats hebben op Maandag dezer, te 10 1/2 ure (Torenuur), in de p rochiale kerk van den H. Willebrordus

Men vereenige zich ter sterfhuize, Bel straat, 16, te 10 ure (Torenuur).

De begrafenis zal geschieden te Berchem.

De vrienden en kennissen die, bij verg telheid, geen doodsbrief zouden ontvang hebben, worden aanzocht dit bericht als dusdanig te aanschouwen.

Verzoek noch kronen of bloemen te zenden.

Antwerpen, 25 Augustus 1916.

G. Van Harreveldt-Scherlinx, bgr., 1, Vincentiuastr. Telef. 1399.

Nog over de Vakscho en het Te Huis voor Bakker

Een antwoord op een antwoord

Na de bekendmaking, in de « Antwerp Courant » en « Vlaamsche Nieuws », van stichting eener Vakschool voor Bakkerij een Tehuis voor Bakkers, kwamen mij d lijk van alle kanten brieven toe, met g wenschen en woorden van aanmoedi brieven van eenvoudige menschen en ook personen van aanzien, van leeken in de kersstiel en van zeer bevoegde vakmens daar kwamen er zelfs uit Holland en D land. Van de vakmenschen werd mij o wezen op de moeilijkheden die mij s te wachten, op mogelijke tegenwerking Maar met aanhoudendheid en geduld h men alles te boven.

Er is meer gekomen zelfs, dan ik ver heb : daar kwam in een Antwerpsch dag een open brief aan mijn adres, waarin de stuurder eener groote broodfabriek mij een toon van zuren deeg, gelukwenschte mijne onderneming, mij gelijk geeft in z opzicht, maar dadelijk daarop mij in zes ten de les leest in mijnen ouden dag, en toont dat mijn betoog, waarop de stichti Vakschool steunt, niet deugt. Waarom h wordt gelukgewenscht is me niet dui maar dat laat ik ter zijde.

Ik zeg en houd staan, dat de kleine b als zij hun vak grondig kennen en nitoe niet kunnen weggecijferd worden door groote concurrenten, omdat zij alsdan be goedkooper, smakelijker en gezonder zullen leveren dan deze.

De kleinnijverheid van het brooddeeg overgoed weerstaan aan de opslurping kapitalisme, als de kleine wapenmake Luik, de horlogiemakers van Besa Frankrijk, of die van Zwitserland ; de houwers van Antwerpen en zooveel a meer. Het komt er maar op aan de

Kynodrome " Muggenberg ", Bosselaerstraat, nabij DE BOERIN DEURNE, (Steenenbrug) De trams 8, 9 en 10 leiden er naartoe

Alle Zater-, Zon-, Maan-, Woens- & Donderdagen om 4 uren namiddag

GROOTE WINDHONDEN KOERSEN

vakkennis, de onmisbare vlijt en de redelijke instellingen te bezitten.

De groote broodfabrieken mogen het met mij niet eens zijn ; dat is te begrijpen : zij pleiten voor hunne kapel. Ik heb bij de zaak geen belang : in de Vakschool is alles kosteloos.

In het sermoen in zes punten, dat mij in mijnen ouden dag tot stichting wordt voorgehouden, wordt de reklaamklok geluid over de prachtig ingerichte groote fabrieken met kelders en werkplaatsen, die bezet zijn met blanke gleisteentjes en geschilderd in olieverf ; daar wordt met veel ophef gesproken over allerlei voordeelen welke deze instellingen aanbieden, als lokmiddels voor de klanten, die deze, als ze goed uit hunne oogen zagen, gauw zouden herkennen voor doodgewoon boerenbedrog. Daar wil ik even op antwoorden.

De vraag werd me gesteld, waarom ik beweer dat het brood van den bakker beter gebakken is, minder water inhoudt, beter belt is, goedkooper kan geleverd worden. Ik zal die vragen hier beantwoorden en dus ander tijd den heer schrijver van den open ief van antwoord dienen.

De bakker doet minder water in zijn deeg, eeft over 't algemeen ovens die met bakstee- zijn gebouwd en deze steenen kunnen amp opnemen, terwijl de fabrieken gewoonlijk, voor 't profijt, ovens hebben, grootendeels uit ijzer gemaakt, dat geen damp opneemt ; deze ovens worden te heet gestookt om ganwer vooruit te gaan, het brood bakt dan bruin, blijft minder lang in den oven, zag met te veel uitdampen want... water weegt ook. Het brood van den bakker, dat beter is uitgedampt, houdt minder water in, en is dus beter gebakken.

Het bakkersbrood is ook beter bewerkt, ndat de bakker ongeveer honderd kilo meel i zijn kneedmachien doet, en zulk stuk deeg an hij met een helper goed meester en goed op tijd in den oven brengen. Ik heb in eene broodfabriek 1500 kilos meel in eens in eene kneedmachien zien bewerken, dat is een stuk deeg van ongeveer 2225 kilos. Hoeveel tijd en volk is er niet noodig om zulk een massa deeg op tijd in de ovens te krijgen ?

Het brood van den bakker kost niet duurder dan dat der fabrieken, omdat het minder water inhoudt ; dat weten de fabrieken trouwens ook wel, en leverden zij niet voor eenige centiemen minder, en waren de menschen niet aan hen gebonden door assuranties en anderen rommel, het ware reeds lang met hun veel bakken gedaan geweest. Zie maar eens wat nu gebeurt : nu allen hetzelfde meel krijgen, aan denzelfden prijs en aan hetzelfde gewicht moeten afleveren, nu keeren de klanten in massa terug naar den bakker ; dit werd mij door vele bakkers gezegd, die nu weer volop werk hebben, iets wat ik met eigen ogen heb kunnen waarnemen.

Dat een gewone bakkerij, goed ingericht, degelijker is dan een schoon en groot lokaal met schoone blanke gleisteentjes, vraagt niet veel moeite om betoogd te worden, ofschoon t den tegenstrever dwars voor de maag schijnt te zitten : eene bakkerswerkplaats moet muren hebben met kalk bezet of alleen gewit, om het koolzuur te kunnen opnemen dat door den deeg ontwikkeld wordt ; dat zuur doodelijk voor den mensch, en dat wordt in broodfabrieken, waar dagelijks zulke groote hoeveelheden deeg worden bewerkt, in massa voortgebracht. Nu kan men damp en rumte buiten krijgen langs schouwen en lichtopnemers, maar het koolzuur is zwaarder dan de lucht, zakt tegen den grond en blijft en hoopt zich op in de bakkerijen die prijken met hun mooie steentjes of die schoon in olieverf zijn gezet.

Er wordt mij ook gezegd, dat in de broodfabrieken goede afgerichte werklieden zijn, die elk een deel van het bakken afzonderlijk hebben aangeleerd ; (elk van hen is dus een stuk bakker) terwijl ik beweer dat een bakkersgast den stiel geheel en gansch moet kennen. Als in eene fabriek de deegmaker nu eens slechten deeg heeft gemaakt, er iets in heeft vergeten, het water te koud of te heet heeft genomen, hoe zullen dan de mannen, die het deeg verder te bewerken krijgen, hun plan trekken, en hoe zal de bakker zijn oven stoken, als hij niet weet of hij goeden of slechten deeg in zijn oven te schieten krijgt ? Ik houd staan dat elken man die werkt aan de toebereiding van ons voornaamste voedsel, geheel zijn vak moet meester zijn ; het hoeft geen verder betoog dat daar te veel van afhangt. Ik wil nu ook niet beweren dat gleisteentjes niet goed zouden zijn voor beenhouwerijen, keukens, hotels, ondergrondsche inrichtingen, enz., daarvoor zijn zij zuiver, gezond, al wat men wil, maar voor eene bakkerij, en eene broodfabriek in het bijzonder, eisch ik zuivere muren : ik heb gezegd waarom.

Eenige woorden nu over de gezondheidsvoorwaarden van den gast. De bakkersgast woont gewoonlijk bij den baas in, zit met hem aan tafel, en heeft alles op tijd : hij is gewoonlijk van den buiten, gezond en sterk van gestel. Dat zullen later flinke mannen worden, als zij wat onderricht zijn in hun vak en er gaan aan denken ook eens baas te worden. De broodfabrieken beschikken gewoonlijk over zulke krachten niet : men ontmoet er wel eens 'nen baas, die er, gelijk men zegt, doorgebakken is, en die in vroegere dagen eenigen welstand heeft gekend ; nu hij verplicht werd in de broodfabriek werk te zoeken, is hij drie kwart versleten ; de slafelijke arbeid in eene twijfelachtige atmosfeer, bekomt hem niet ; hij valt af, wordt bleek als Pietje de Dood ; warm eten op tijd is bij zulke menschen eene zeldzaamheid : het ware vanwege de fabrieken een werk van barmhartigheid, hunne gasten 's nachts een behoorlijk maal te verschaffen ; dat zal er wel van af kunnen, en de menschen zouden er mee op hunnen stel komen. 's Morgens komen die lieden te huis en moeten het bed in, waar de vrouw, soms met de kinderen erbij, den nacht heeft doorgebracht ; gewoonlijk zijn de kleinen dan al naar de school, en als de vader 's avonds weg gaat, zijn de kinderen slapen ; van huishoudelijk samenzijn is schier nooit sprake, en de vrouw kan gebruik maken van een bed dat nooit koud wordt. Laten we nog eens overwegen dat die menschen soms tot 12 en 14 uren dienst doen, en spreken we dan niet meer met zooveel ophef van de werklieden der broodfabrieken ; die mogen de hulp en het toezicht van geneesheeren bestendig noodig hebben, zelfs meer dan eens per maand, maar als in de kleinnijverheid de bakkers degelijk hun bedrijf kunnen uitoefenen, zullen de bezoeken der dokters wel overbodig wezen, omdat de oorzaak daarvan zal geweerd zijn.

In den open brief, waarover ik reeds sprak, wordt me gezegd, dat ik de nijveraars, die zooveel kosten hebben gemaakt, niet mag achteruit zetten ; daar denk ik ook niet aan. De opmerking klink te zeer als een reklaam voor de groote broodfabrieken, om er lang bij stil te blijven. Hetzelfde geldt voor de bewering dat er bakkers zijn, die hunnen oven uitkuischen met eene vuile vod ; alsof eene natte vod, waarmee men assche en kolen moet opvagen, zoo zuiver kon wezen als eene servet, die men aandoet als men zijn buik een zielsmisken laat doen. Dat is gezegd om de menschen vies te maken van het bakkersbrood. Vroeger werd dat wel eens gedaan, als men den oven met hout stookte, iets wat nu niet meer wordt gedaan, alhoewel alles wat uit zulk een oven komt beter gebakken is, veel beter smaakt en de korst « croquant » is, alsof er boter in den deeg werd gedaan. Dat middeltje werd indertijd wel eens aangewend door broodfabrieken, om de menschen te doen walgen voor de concurrentie. Ik heb eens een beeldeken gezien, voorstellende de wagens van twee broodfabrieken, den eenen bspannen met twee magere schurftige honden, en daarbij een vuilen drager, die het brood met zijn smerige handen aanbood ; daarnaast een net geschilderd karreken, met een properen drager, die het brood in een mandje droeg, en onder die schilderij stond te lezen : « Zie eens, Madame, wat propere bediening wij hebben en wat gewicht ons brood heeft !! »

Binnen kort zullen wij een blaadje uitgeven, dat in twee talen zal handelen over het bakken en de bakkerij, en den vorm zal hebben van een boekje, opdat de belanghebbenden het beter zouden kunnen bewaren ; daarin zullen de lessen van de bakkerijschool voorkomen en vraag en aanbod van baas en gast kunnen gedaan worden. We zullen daarin ook gelegenheid hebben veel verkeerds over den bakkersstiel te weerleggen, want nog al dikwijls, en ten onrechte, heeft den bakker het gedaan !

Zoo verscheen onlangs in den boekhandel « Het Kersouwken », Sint-Jacobsmarkt, een boekje getiteld : « Zijn mijn waren vervalscht ? » Daarin worden de menschen aangespoord om hun brood te laten onderzoeken, want er zijn vervalschers gevonden, die de bloem met TWEE KILOS blauwen aluin of kopersulfaat PER HONDERD KILOS hebben vervalscht. Dat is klinkklare onzin ! Oude bakkers, die dat mengsel ooit in het water voor deeg bestemd hebben zien doen, of zelf gedaan hebben, wat denkt gij van zulk eene bewering ? Ik herinner mij nog goed bij eenen baas te hebben gewoond, die, als hij meel had dat niet goed werkte, EEN PIJPENKOP vol van eene zwakke oplossing van dit mengsel op honderd kilos meel gebruikte. Nu wordt dit nooit meer gebruikt, om de eenvoudige reden dat het meel nu niet meer te heet wordt bij het maalproces, dat thans met rollen en niet meer met molensteenen gebeurd. Als er soms eene tweede oplaag wordt gedrukt van dit boekje, dat zeer veel wordt verkocht, hoop ik wel, dat die beschuldiging van de bakkers en de verdachtmaking van ons voornaamste voedsel, daaruit zullen verdwijnen.

Gezond en smakelijk brood kan beter en goedkooper, voor iedereen dus voordeeliger, gebakken worden door de bakkerij als kleinnijverheid, van het oogenblik dat de bakkers, bazen en gasten, hun vak grondig kennen en naar behooren uitoefenen. Hen daartoe in staat stellen, dat is het doel dat ik wil bereiken door de stichting van de Vakschool, verbonden met het Tehuis voor Bakkers, en het is in de overtuiging dat ik hiermee een dienst bewijs aan de algemeenheid in de eerste plaats, en aan een overgroot aantal vakmannen in het bijzonder, dat voor het welgelukken der inrichting naar beste krachten wordt geijverd. Hierdoor wordt niemand achteruit gesteld, hierdoor worden alleen treffelijke belangen bohartigd zooals zij dat verdienen.

Ed. DE BEUKELAER,
Kievitstraat.

VERHUIZINGEN
DE EENDRACHT
J. NAEDTS, 114, Paleisstraat, 114, Antwerpen
Bijzonder ingericht voor vervoer en ophaling van Pianos en Brandkasten.
Tapissier en Wagens van alle grootten en alle prijzen, per uur en volgens overeenkomst. 4202

Roepzaal MARNIX
1, TERNINCKSTRAAT, 1
hoek Kasteelpleinstraat
Voor den verkoop van MEUBELEN, KUNSTVOORWERPEN, SCHILDERIJEN, ens., wende men zich tot de roepzaal « Marnix ».
Bestuurder : J. B. LAMBRECHTS
INKOOP, VERKOOP,
VERWISSELING, SCHATTINGEN
Men geeft geld als voorschot 943

DE VERF IS DUUR!
Maar het papier is nog goedkoop!!
Waar dat?
Wel in de Limburgstraat, 53, Kiel.
Daar is de schoonste en grootste keus der meubelpapieren. Men behangt gansche huizen en kamers te beginnen van
fr. 4.25 fr. 5.25 fr. 6,25
per kamer (minstens met 2 kamers genomen), boorden en placeeren alles inbegrepen.
Spoedige bediening. — Zuiver werk.
Een postkaartje is voldoende en ik bezorg de stalen ten uwen huize op aanvraag.
Let wel op het adres :
LOUIS EVERS-DEN OUDEN
53, Limburgstraat, 53, Antwerpen-Kiel
(Tegen den Boomschen Steenweg)
Zeg het voorts, a.u.b. 4498



Wie zijn intrest bemint, koope Engelsche Bedden met gebreveteerde metalen Ressorts ; Matrassen en Kinderbedden, rechtstreeks bij :
Woetens Beddenfabriek
Jordaensstraat, 98, (Park)
ANTWERPEN
Alles wordt aan fabriekprijs geleverd en FRANCO THUIS bezorgd in Antwerpen en omliggende plaatsen.
Reparaties goed en goedkoop !
ENGELSCHE BEDDEN van 18.75 tot 75.00 fr.
KINDERBEDDEN : fr. 9.50, 17.65, 19.35, 25.00 tot fr. 35.00
MATRASSEN IN ALLE PRIJZEN 2960c

IK BEN
Kooper VAN Lijm
Alle nieuwe ijzerwaren, speldnagelen, gereedschappen, in groote en kleine partijen.
Comptant geld, hooge prijzen
L. VAN DEN BERGH
Turnhoutsche baan, 233,
BORGERHOUT 4848



Op 2 en 3 September 1916, zal ik te Antwerpen, Hôtel de la Paix, rue des Menuisiers, zijn om
KUNSTOOGEN
direkt naar de natuur, voor mijne klienten te vervaardigen en aan te passen.
F. AD. MULLER
fabrikant van kunstoogen, uit Wiesbaden
4836



De Zwarte Schaduw der Asthmalijders
Beklagenswaardige asthmalijders, wat is die zwarte schaduw, welke om U waart ? Is het de vrees voor een nieuwen aanval ? Is het de zorg, de ongerustheid en hare gevolgen ? Wat het ook zij, asthmalijders, gij zijt verplicht die dreigende zwarte schaduw als een waarschuwing te beschouwen en onmiddellijk, zonder aarzeling, het eenige middel te nemen, dat U daadwerkelijk helpen kan, het middel, dat vlug en zeker uw asthma zal genezen : de beroemde onfeilbare Abdijsiroop, Klooster Sancta Paulo, borstverstrekend en ziektekiemdoodend steeds onschadelijk, zelfs voor het kleinste kind.
Nimmer nog heeft de Abdijsiroop iemand teleurgesteld, steeds bleek zij het middel zonder weerga te zijn tegen asthma, bronchiet, influenza, kink- en slijmhoest, de hevigste verkoudheid, den hardnekkigsten hoest, malaria en alle borst-, keel- en longaandoeningen.
Voor mensig asthmalijder bleek de Abdijsiroop het laatstedmiddel te zijn, de hulp in uitersten nood, daar, waar alle andere middelen hadden gefaald. Reeds bij het eerste gebruik geeft de Abdijsiroop een heerlijke verlichting en daarna volgt de genezing snel, grondig en blijvend.
Flacon van 250 gr., fr. 2.25 ; van 550 gr., 4 frank, en van 1000 gr., 7 frank. Eischt handteekening L. I. Akker, Rotterdam. Hoofd-depot voor België : O. De Beul, Antwerpen. Verkrijgbaar in alle apotheken.

Pensionaat Mannekens
gehecht aan de
Staatsmiddelbare Jongensschool te Boom
Lagere en Middelbare Studiën
HEROPENING DER KLASSEN
OP 1 OCTOBER AANSTAANDE
Bestuurder : Ach. VANDEMOORTELE
4679

Zeemvellen
Borstels
Opneemdoeken
VOOR WINKELS
in de Stoomborstelfabriek
In den BELGE BORSTEL
Dambruggestraat, 81, Antwerpen
(bij de groote Statie)
IN 'T GROOT — IN 'T KLEIN
Huishoudzeep, Schoencreem
waschpoeders, staat- en kuipverpotsers

TE HUUR GEVRAAGD
Ledigstaande Bakkerij
(ZOO MOGELIJK ZONDER WONING)
MET TWEE OF DRIE OVENS OP GELIJKVLOERS OF IN KELDER. — SCHRIFTELIJKE AANBIEDINGEN BUREEL BLAD LETTERS B. C. 4905

Zot Kind van den Communard

door

KOEN RAVENSTEIN

Op zijn tocht door Duitschland werd de keizer vorstelijke eer bewezen, gewis een fijner en slimmer taktiek dan die welke Engeland leidde in zijn behandeling van Napoleon I.

Men moet zich wachten van martelaars te maken. Wilhelmshöhe is een der prachtigste asthoven welke er in Duitschland bestaan. 't Is het Versailles aan gene zijde van den Rijn.

De gevangene zon daarenboven volledige vrijheid genieten.

Zondagnacht omtrent half een kwam de keizerlijke prins, die zooals we gezien hebben ingelijks de grenzen was overgetrokken, te Namen aan.

Graaf de Baillet, goeverneur der provincie Namen, had zijn rijtuig naar de spoorhalle gezonden.

Graaf Clary en twee of drie andere personen vergezelden het arm kind.

Op het oogenblik dat de kleine prins, wiens vaardoop zulke verschrikkelijke gevolgen voor zijn huis en voor Frankrijk had, te Namen aankwam, was hij omtrent het lot van zijnen vader onbewust.

Den volgenden dag 's morgens trad graaf de Baillet in zijne kamer en deelde hem de gevangenschap zijns vaders, den val van het keizerrijk en de vlucht van de keizerin zijne moeder mee.

Het kind boog het hoofd voor den verschrikkelijken slag en toen het andermaal opgelicht werd, zeide de knaap :

— Dat alles is niets, indien Frankrijk slechts één blijft ! Woorde ndie hij misschien meer dan eens in zijn omgeving had hooren uitspreken.

Het kind vroeg om alleen te mogen zijn, liet het hoofd in de twee handen rusten en weende.

Gewis niet om den in duigen gestortten troon maar om zijn vader, om zijn moeder.

Middelerwijl was graaf Clary naar Verviers gestoomd om de bevelen des keizers in te winnen.

Het kind zou op dat punt zich bij den vader gevoegd hebben doch bij de terugkomst van den graaf kwam er een volledige verandering in het reisplan.

De jonge prins moest zich langs Charleroi, Braine-le-Comte, Gent en Brugge naar Oostende begeven. Vóór het vertrek vroeg de prins hoe hij aan graaf de Baillet zijn erkentenis zou kunnen bewijzen.

— Door twee regels uwer hand, antwoordde de goeverneur.

De prins schreef op een vel papier :

Souvenir d'affection et de reconnaissance.
Namur, 5 Septembre 1870.
Louis Napoléon.

Een zeer eenvoudig rijtuig voerde den prins naar de spoorhalle. De trein zou te 3 ure 40 vertrekken.

Langs een zijdeur trad de jonge vluchteling binnen. Hij was in het zwart gekleed en hield den hoed in de hand. De heeren die binnen de spoorhalle waren, ontblootten zich het hoofd. De vrouwen negen. De kleine prins groette beleefd.

Er hing daar in de atmosfeer iets dat tot medelijden stemde en onwillens een traan in het oog deed opwellen.

Gevallen grootheid vooral in een kind en in eene vrouw treft altijd. Te Oostende waar de prins om 8 ure 24 aankwam bevond zich een talrijke menigte aan de spoorhalle.

De prins was onrustig ; hij vreesde een betooging.

Om het publiek te ontwijken wilde men hem langs eene zijdeur de spoorhalle doen verlaten, toch daar dit te veel vertraagde klom hij over het ijzer hek en bereikte het « Hôtel d'Allemagne » waar hij den nacht doorbracht.

Het yacht « Sea Bird » van graaf Dumonceau voerde hem den anderen dag aan boord van den stoomboot « Comte de Flandre », die hem naar Engeland overbracht.

Daar zou hij zijn moeder vinden die hij nimmer had moeten verlaten.

Keizer Napoleon's rol was ten einde.

Aanvangende in 1830 heeft hij veertig jaren lang de politieke wereld, nu min dan meer, maar altijd beziggehouden.

Zijn aanslag op Straatsburg in 1836, die op Boulogne in 1840 behoorden tot de politieke dwaasheden.

Doch zijn samenzweringen in 1850, vooral tegen Rome, hadden de wereld beziggehouden.

In 1848 werd hij, met vijf miljoen, 534 duizend stemmen tegen één miljoen 879 duizend 298, tot President der Republiek geproklameerd.

Den 2en December 1851 voerde de president, wiens volmacht den 10en December eindigde, den staatsaanslag uit en ditmaal bekwam hij zeven miljoen 439 duizend 216 stemmen tegen 648 duizend 737. Den 31n December 1851 begiftigde men Napoleon met het presidentschap gedurende tien jaar en reeds 14 Januari 1852 stiet hij de Republiek neer en proklameerde het keizerrijk, hetwelk door zeven miljoen 824 duizend 128 stemmen tegen 253 duizend 145 bekrachtigd werd. Zijn huwelijk met de hertogin de Montijo dagteekent van 29 Januari 1854. De geboorte van den prins van 16 Maart 1856.

De beruchte aanslag van Orsini had den 14n Januari 1857 plaats. De expeditie naar Cochinchina in 1858, de oorlog met Oostenrijk in Italië in 1859, welke oorlog in Juli met den vrede van Villafranca eindigde.

In 1860 bekwam Napoleon Nizza en Savooie.

In hetzelfde jaar hadden de expeditiën in Syrië en China en in Juni 1862 die naar Mexico plaats.

In 1863 wierp de keizer het plan van een Europeesch Congres op, nadat hij verklaard had dat de traktaten van 1815 opgehouden hadden te bestaan, welk Congres door de andere mogendheden werd afgeslagen.

In 1866 vingen vooral de moeilijkheden met Pruisen aan die met den voor hem noodlottigen oorlog eindigden.

Europa was tevreden bij den val van den man, wiens regeering een voortdurende bedreiging geweest was. Zeker, die regeering had goede en zelfs groote daden beleefd en men zou haar onrecht doen indien men dit miskende.

Veel wordt op den zondebok geladen waarvan echter het volk zelf den last te dragen heeft.

Frankrijk heeft door verschillende volksstemmingen, en dit jaren lang, de keizerlijke regeering ondersteund en bekrachtigd. Het gaf alzoo zijne goedkeuring aan de staatkundige orde van zaken, zoo innig verbonden met de stoffelijke en zedelijke orde.

Het liet zich blindelings in de bloedige expeditiën meesleepen, altijd bedwelmd door die machtspreuk « gloire militaire » en als het uit den kruitdamp trad rolde het zich weer blindelings in dat verleidelijk zedenverval hetwelk zich in Frankrijk maar vooral in Parijs op eene zoo ontzettende wijze ontwikkelde. Dit verval omvatte de hooge en de lage standen, neerstralende uit de Tuileriën — waar de vrouwen der hooge wereld hare naaktheid met diamanten, wij zeggen niet bedekten, maar versierden — daalde die wuftheid en altijd grooter wordend tot in het kunstverlagend, geestverstompend, hartvernederend « café chantant » of tingel-tangel, waar lied, zangeres en publiek in een en dezelfde kanalje-atmosfeer versmolten worden.

(Wordt vervolgd.)

LUNA-PARK

INKOMPRIJS: 20 centiemen — KINDEREN: 10 centiemen

TENTOONSTELLING VAN SOCIALE VOORZORG

KINEMA

Kostelooze toegang tot al de plaatsen

CONCERT
Door het orkest van de TROCADERO, onder leiding van Orkestmeester BORRÉ.

KOFFIEHUIS-SPIJSZAAL
Middagmalen: Vleesch, groenten en aardappels.
50 centiemen

OPEN: des Zondags, van 10 u. 's morgens tot het invallen der duisternis; in de week: van 4 u. 's namiddags tot het invallen der duisternis.

Des Zondags, Reis naar Brussel per spoor aan HALVE PRIJS.

Bureden: Van Craesbeeckstraat, 7 (bij de Nationalestr.) ANTWERPEN

Werk der Aardappelschil

(GROENE STER)

Kiekeneten en Lindenthée.
Veevoeder

KIEKENETEN, 0.65 Fr., en LINDENTHEE 3.80 Fr. DE KILO

Onze Lindenthée, DIT jaar geplukt, is uiterst frisch en gezonde drank. Bij de huidige dure tijden zoms dan nog vervalschte drauken, verdient hij de voorkeur. Men kan die in kleinere hoeveelheid (1/4 kgr.) verkrijgen. 4757

---

50 MINDERBROEDERSRUI 50
Kantoor Wissellantoor

Kantoor POOSENDAEL, Brugstraat, 5

KOOPT DE HOOGSTE KOERS

COUPONS

VOOR ALLE BETAALBARE

COUPONS ORDINAIR vervallende Sept. Oct. 1916 worden reeds uitbetaald.

Koopt alle TITELS, BONEN, ALTEN en OBLIGATIEN tegen de hoogste prijzen, check VRIJWILLIG GELD

50, MINDERBROEDERSRUI, 50, ANTWERPEN

EIGENAARSLAG: COUPONS en OBLIGATIEN, kuiletingen.

GEEN BRANDGEVAAR MET DE STEKJES
UNION MATCH

FABRIEK — MERK

HELPT BELGISCH WERK
Het beste en het goedkoopste stekje

Depot te Antwerpen: 26, ELIABRTSSTRAAT BORGERHOUT

Union Allumettière, N. M. Vereenigde Lucifersfabrieken BRUSSEL

Schouwburg "ODEON"
Kunstlei, 48

Programma van 25 tot 31 Augustus 1916

IN HOC SIGNO VINCES
DOOR DIT TEEKEN ZULT GIJ OVERWINNEN

Groot historisch drama in 6 deelen — Voor de eerste maal te Antwerpen

Mej. Van Eysendijck en M. P. Van den Eynde in

MANON
AKT VAN ST-SULPICE

ANDOSE & SORENSE
Komische barristen

DE SCHLAX
Kampioenen cyclisten

JIM SULLIVAN
Amerikaansch drama in 2 deelen

In de Week: INKOM VRIJ

Beste Zeep

EXTRA VASTE BRUINE ZEEP
(op papier te gerieven)
in houten vaten vanaf 25 kilo
à 2.40 fr. de kilo

BESTE BRUIN ZEEP
HOLLANDIA
in bussen vanaf 12 1/2 kilo
goed schuimende zeep
à 1.80 fr. de kilo

Franco verzending naar alle plaatsen tegen ontvangst van een postmandaat. — Adres:
J. VAN STRATUM
TOLSTRAAT, 49, ANTWERPEN
4485

LEÇONS de MODE

Demoiselle désire encore quelques élèves de bonne famille pour leçons de mode; pour conditions s'adresser rue St-Jacques, 6, lundi et mercredi de 11 h. à 2 h. 4838

Voor Wasch- en Bleekerijen

GEGWAARBORGD
ZUIVER ZEEPPOEDER
ZEEPHANDEL DE MEERSMAN
Stijfselrui, 35,
Gesticht in 1913
Belg. brevetten nº 257733 250011
474

JUFFER
vraagt werk voor in gouden en zilveren zakken te werken. Beukenstraat, 61, te Borgerhout. 4848

OCCASIE
Schoone groote kindervoituur te koop zoo goed als nieuw. Adres Brusselschestraat, 51. 4844

ON DEMANDE
jeune fille bien au courant comptabilité et correspondances française et flam. Bonnes référ. exigées. 21, rue Carnot. 4841

GEDIPLOMEERDE VROEDVROUW
Bescheiden Raadpleg.
Delescluzestraat, 54
BERCHEM 4846

TE KOOP
Penoy, l'onneau en Stanhope op caoutch.: 129, Nationalestr. 4520

HOVENIER
gehuwd en zond. kinderen, gevraagd voor gemeente bij Antwerpen. Schrijven m. referentiën L. S., poste restante, Anvers-Centre. 4842

DEFTIG MEISJE
vraagt posten voor alle werk (heele of halve dagen). 28, Luxemburgstraat, Kiel. 4839

BRILLANT
Gevr. bekw. achtkantslijpers, gd loon. 41, Biartstr., Berchem. 4822

MEN VRAAGT
deft. gemeub. burgerscafé te huren, zonder huismeubelen. Schr.: A.S.T., bur.blad. 4826

GEVRAAGD
deft. bekw. meid, gd de keuken kenn., in post slapen. Aanb.tusschen 6 en 8 u. 's av. Anneessenstr., 18. 4788

GEVRAAGD
Werkzaam. jongen voor kleermaken, halve gast. Goed loon. 2, Nottebomstr., Zurenborg. 4832

VRAAGT PLAATS
meid voor alle werk, de keuken kenn, goede getuigsch. Scheldestr., n. 99, 2 maal bellen. 4776

DE «AMIDONNERIE BRUXELLOISE»
19, Henegouwlaan, 19
BRUSSEL
bericht aan haar talrijk kliënteel dat zij opnieuw stijfsel in poeder «Surfin» kan leveren tegen 65 frank de kist van 100 doozen van 200 gram netto of fr. 3.25 het kilogram. 4837

KOETSIER-HUISKNECHT
voor huiswerk en gewoon met paarden om te gaan kan onmiddellijk geplaatst worden. Adres: Kasteel Veldwyck, Eeckeren. 4838

TE KOOP
honderd vijf-en-twintig eiken pikardijnen, in goeden staat. Zich te bevragen: Brouwerij Versailles, Mechelen. 4834

TE KOOP
Grte moerbeziënoogst. Zich aanb. van 2 tot 4 ure: 24, St-Gommarusstraat. 4826

TE HUREN
gemeubeleerd Café
VRIJ van TAKS
22, Van Immerseelstr. en 29, Korte Stuyvenbergstr. Men leze de affiche. 4825

A VENDRE D'OCCASION
chaise pour malade, en bon état. Prendre adr bur. du journ. 4829

MELK
Gevr. landbouwer om dagelijks melk te leveren. Aan den tram of tehuis gebracht. Schr. P. H., bur. blad. 4814

TE KOOP! WEGENS VERTREK
Sch. slaapkamer met toebehoeren. Zeer geschikt voor jong huwelijk. Adres blad. 4806

TE HUREN GEVR.
huis met 2 verd. voor bureel, mogelijk centrum der stad. Schr. F. K., bur. blad. 4781

MEN ZOEKT TE HUREN
met lang bernijn of met koop-optie, eene hoeve minstens 10 hectaren. Schrijv. met opgave van ligging. B.B 4, bur. blad. 4725

NET
Administratiekantoor
MOPETUSLEI, 51

verstrekt leeningen op effekten tegen 5 % rente 's jaars, op loten Brussel, Antwerpen, enz.

50 FRANK PER LOT

Bureau van 8 1/2 tot 12 en van 1 1/2 tot 5 u. 5e9

Gelddersdiagen naar Holland

METHODE BERLITZ
Langues vivantes
42, RUE TERLIST, 42

Français, flamand, allemand, eng., Comptabilité, Sténographie, Dactylographie. Prix très modérés. 1413
Pour les conditions: 42, rue Terlist (Parc).

KONIJNEN
Iets of wat konijnenvel, versch of droog, betaal ik fr. 0.60; kattenvellen, 0.90 tot 1 fr.; verder betaal ik den hoogsten prijs voor hazen-, wildo konijnen-, geiten- of hondenvellen; ik koop ook kiekens en duiven. 64, Loosstraat, 64. 4298

BOKALEN
met en sonder vijsdeksel te koop. Schoenstr., 23, Borgerh. 4507

MEVROUWEN!



Laat uwe Kostumen, Pelterijen, Pelsjacken, Mantels en Fluweelen Kleederen, Bloezen, Peignoirs, Pluimen, Handschoenen, Kinder kleedingstukken ens., wasschen of verwen in de Stoomverwerij
A. VAN WEEREN
93, Mech. Steenweg
Telef. 3093
Rouw extra fijn in 12 uren. Zeer lage prijzen. 1103

DEELGENOOT GEVRAAGD
Iemand als deelgenoot gesocht om bestaande goed loopende affaire uit te breiden. Goede winsten. Eenige handelskennis vereischt; eventueel ook geschikt om te reizen en kliënten te bezoeken. Briev. onder: «Deelgenoot», bur. blad. Benoodigd kapitaal: 3-5000 fr. 4808

TE HUREN
teg. 1 Sept. sch. huis met hof, stijl villa, 9 pl., aan 25 fr. per m., kunn. voor 2 huishoudens dienen: Kromme Denzeldstr., 122, op 5 min. van Ouden Eareel, Merxem; elektr. tram. Slentel: n. 120, laarnevens. 4610

TE KOOP PER OCCASIE
1 sch. demi tonneau caoutchoutée, 1 buggy, 1 dogkar, 1 klein Mibury, paardengetuig, voiturr, lantaarns: 16, Van Hombeeckstr., te Berchem. 4606

TE KOOP PER OCCASIE
2 naaimasch. zoo goed als nieuw. Repareert ook alle soorten van naaimasch. Spoed. en goedkoope bediening.
A. HOCHER
70, Cassierstraat, 30 (bij de St-Jansplein). 4681

KAPITALEN
groote en kleine te bekomen ter studie van den notaris Emile Van der Avoort, St-Jacobsmarkt, 52. 4790

FIJNNAAISTER
vr. posten of thuis te werken, maakt nieuw en reparatie, ook Zon- en feestdagen plaatsvervangen in handelshuis. Schr. Van Montfortstraat, 24, te Borgerhout. 4587

APPARTEMENT
te huren (op 't 1ste), Lemmenstr., 31 (5 pl.), water, W. C. en gas boven, ook 2 kelders. Huurprijs: 40 fr. per maand. Te bevr. Lemorinièrestr., 107. 4684

WIJ KOOPEN
allerlei koopwaren aan den hoogsten prijs. 45, Brederodestraat. 4737

VELOS TE KOOP
Damen-, Heeren- en jongensvelo, alsook 4 kassen spiegeltjes (dun glas) 0.43×0.27. Genzenstr., 11. 4593

TE KOOP
schoon gr. rentenershuis met 2 verdiepen, aan zeer voord. voorwaard. 150, De Bosschaertstr., Kiel. 4598

METHODE BERLITZ
Langues vivantes
Lge Nieuwstr., 10
(Beurs)
Bijzondere afdeeling voor Jongelieden en Jonge Juffers

STENO-DACTYLOGRAPHIE BOEKHOUDEN LEVENDE TALEN

PREPAREZ-VOUS EN QUELQ. MOIS A L'EMPLOI DE COMPTABLE
STENO-DACTYLOGRAPHE LANGUES VIVANTES
Inscriptions ch. jour.
Lge rue Neuve, 10
(Bourse) 140

INKOOP
van oud goud, zilver, platina. Hoogste prijs. St-Vincentiusstr., n. 7 (gesl. huis). 2276

VELOS!!
per occasie te koop, in alle merken en prijzen bij J. Maes, Boomsche Steenw., 298, Kiel. 4528

MEUBELEN
per OCCASIE te koop 50 slaap- en eetkam. in mahonie, notelaar en eik vanaf 165 fr.; ledoren stoelen 14 fr.; spiegelkassen met 1, 2 en 3 deuren 85 frank; eiken buffetten 60 fr.; boekenkassen, 65 fr.; profiteert v. den oorlog! Overtuigt u van de prijzen in mijne 6 groote vitrienen. 4480
89, Paleisstraat, 89 (over 't politiebureel).

TE KOOP GEVR. PER OCCASIE
kinderwoituur. Schr.: Dambruggestr., 139. 4564

MEUBELEN
TE KOOP AAN HALVEN PRIJS
eene groote hoeveelheid slaap- en eetkam. vanaf 250 tot 450 fr.; ook enkele stukken aan halven prijs. Profiteer van de occasie! De meubelen mogen door vakdieden worden gekeurd. Ook te koop eene gr. partij chaiselongues. 3752
Provincialestr., 212-214.

INKOOP, VERKOOP en VERWISSELING
van papegaaien en andere vogels; gr. keus van alle soorten rashonden. Men gel. zich ook met het scouperen, waesch. en scheren van honden, snijden van katers sonder bloeden: Reyndersstr., 40 (hoek zammenstr.). 4443

GESCHENKEN
Al wie nog goed en goedkoop 'n geschenk wil doen v. paraplaie, sacoche, fijne toiletzeep, grond toile-cirée en linoleum, wendt zich in volle vertrouwen tot het huis Heuvelmans-Monnoyeur, Begijnenstraat, 6. 4541

TE HUREN
sch. en proper gemeub. kamers, met of zonder déjeuner, voor 1 of 2 deftige personen, aan oorlogsprijs. 48, Ommegangstr. 4611

TE HUREN
sch. rentenershuis met hof, De Leeuwerikstr., n. 28, Berchem, bij de Driehoek, met keuken gelijkvloers, aan zeer voord. kondities. 4564

TE HUUR GEVRAAGD
geschikte woning met magaz. en zoo mogel. inrijpoort (bij voorkeur midden der stad). Offert. met bijzonderheden, initialen D. S., bureel blad. 4803

POSTZEGELS
Verlang te koopen verzamelingen (coll.) en alle soorten postzegels, en bijz. Belgische en Congozegels. Betaal hooge prijzen.
DE SMET
Groenplaats, 12
Men begeeft zich ten huize op aanvraag. 4792

A LOUER
à prix modéré, aux environs de la ville, superbe villa, rich. meublée. Communic. facile par tram électr. Ecr. A. N., bur. du journ. 4751

IK BEN KOOPER
van brillant en diamant, juweelen van goud, platina, zilver. 48, Van Wesenbekestraat, 48. 4767

KLEERMAKER
Coupeur voor heeren en damen gelast zich met het keeren en veranderen van oude kostumes, pardessus in nieuwe. Matige prijs. 82, St-Willebrordestr. 4780

VROUWEN

de remedie van dokter CARLOS is onfeilbaar tegen smarten, onregelmatige en moeilijke

MAANSTONDEN

De doos 10 fr. de ½doos fr. 5.50.
Bescheiden opzending tegen postbon:
VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126
ANTWERPEN

Meubelen

TOTALE UITVERKOOP

60 Slaapkamers en Eetkamers in mahoniehout, notelaar, eikenhout en pitch pine; slaapkamer vanaf 175 fr.; Keukenkompleet in pitch-pine aan 160 fr.; Spiegelkassen enkel en dubbel, lavabo, bureaux, boekenkassen, windbraren beide aan buitengewoon lage prijzen.
Ook eene partij occasie meubels.
KAMMENSTRAAT, 14
achter het Modepalels
1479

WATERORGANEN BLAAS-NIEREN

De behandeling van Dokter CHARLES geneest alle inflammatiën en ziekten der waterorganen, uitloopingen, steen, lendenpijn, witte verliezen, troebele, brandende of pijnlijke waters
SPOEDIGE GENEZING
zelfs in de ergste gevallen
Prijs: 8.00 Frank
De waters der zieken zullen in een laboratorium KOSTELOOS onderzocht worden.
VOLKSAPOTHEEK
126, Brederodestraat, 126
ANTWERPEN

Meubelen

TOTALE UITVERKOOP

Eene partij Eetkamers en Slaapkamers in massief eik, mahonie en notelaar, aan halven prijs; alsook spiegels, tafels, stoelen, eiken buffetten 60 fr.; Eetkamers massieven eik, kompl. 200 fr., waarde tot 400 fr.; Slaapkamers vanaf 250 fr.
Overtuigd u van de groote occasie
Verkoop met waarborg
Prijzen buiten alle konkurrentie
76, LANGE KIEVITSTRAAT, 76
Let goed op n. 76 4578

MEUBELEN

TOTALEN UITVERKOOP

van eene partij oude en nieuwe meubelen, zooals: slaapkamers, eetkamers badkamer, enkele en dubbele spiegelkassen, bedden, lavabos, nachttafels, tafels, stoelen, keukenkasten, spiegels, marabe, salongarnituren, schouwgarnituren, naaimachien «Singer», phonographe met platen, diamantsnijmachien Bossmann, beenhouwersblok, cuisinières. Spoed, spoed, alles moet weg!!
143, LANGE KIEVITSTRAAT, 143
(hoek der Provincienstraat)
Stilstand tram 11 9730

Au Palais des Corsets



KLAPDORP, 36
Berths De Donckor
CORSETIÈRE

Belangrijkste huis der stad voor den verkoop van alle soorten Corsets, Soutien-gorgen, Buikbanden, enz., aan voordeelige prijzen.
Nieuw model Corsets met jarretellen aan fr. 2.95. Specialiteit van corsets op maat. Het Huis gelast zich met alle veranderingen en reparatiën. 15

Waterorganen Blaas, Nieren

De schiekundige remedie Vinart (ged. M.) geneest spoedig alle ziekten en inflamatiën der waterorganen, uitlooping, lendenpijnen, steen, witte verliezen, troebele, pijnlijke of brandende waters. — Prijs: 2.50.

Groote Apotheek-Drogerij
Montignystraat, 113-115
(recht over het Zwembad)
Vroeger Brederodestraat, 78
F. VINCART
Gediplomeerd Apotheker
Zon- en Feestdagen den gansche dag open

Uitg. Aug. Jansens, Dykstr., 35, Antwerpen